

Наталія Шаркова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2324-4473>

Світлана Шаркова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0413-6960>

DOI 10.31558/1815-3070.2020.40.2.19

УДК 159.923:004

ІНТЕГРУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Задля вдосконалення професійної майстерності та конкурентноспроможності перекладачів технічної літератури в освітньому процесі впроваджується практика ознайомлення студентів із ресурсами та стратегіями роботи з різноманітними інформаційно-комунікаційними технологіями. Авторами проведений теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з цієї теми, подаються результати спостереження та бесіди зі студентами щодо їхнього сформованого досвіду використання новітніх технологій під час перекладу. Надаються практичні рекомендації для розвитку професійної компетенції перекладача.

Ключові слова: переклад технічної літератури, електронні словники, онлайн-словники, програми автоматизованого перекладу, машинний переклад, професійна компетенція перекладача.

Основною характеристикою сучасного світу є надшвидкий розвиток технологій, які впливають на численні аспекти нашого життя. Відповідно до таких змін у нашому суспільстві на сьогодні сформувався помітний попит на фахівців із технічного перекладу, а саме: технічних, наукових текстів, робочої документації, інструкцій із експлуатації обладнання для крупних підприємств тощо. Проте навчання перекладачів технічної літератури не обмежується лише вивченням іноземної мови, а передбачає формування таких основних функцій, як-то: письмова та усна комунікація у певних сферах діяльності; застосування сучасних методів збирання та оброблення інформації; використання глобальних інформаційних мереж, автоматизованих пошукових систем, електронних баз даних, глосаріїв та довідників; проведення наукових досліджень у сфері професійної діяльності (Марченко, Орел).

Використання комп'ютера із сучасним системним та прикладним програмним забезпеченням як основного інструмента перекладача вказує на необхідність формування у студентів інформаційної компетентності, яка передбачає опанування різноманітних комп'ютерних програм та інформаційних засобів. Не лише ознайомлення з офісними програмами, а впевнене користування електронними словниками, САТ-програмами (програмами перекладу за допомогою комп'ютера), онлайн-перекладачами, засобами мережі Інтернет наближає майбутніх фахівців до потреб суспільства та сучасного ринку, підвищує їхню конкурентноспроможність та вдосконалює професійну майстерність.

Питання підготовки перекладачів у ВНЗ обговорювалися у працях таких вітчизняних і зарубіжних науковців, як-от О. Бондаренко, В. Карабан, О. Ковтун, К. Клауді, В. Комісаров, І. Корунець, К. Кузьміна, Л. Латишев, А. Ольховська, А. Онищук, Л. Поліщук, Б. Рубрехт, Л. Черноватий, Р. Тінслей, А. Шамне, Н. Шостак та ін. Специфіку впровадження комп'ютерних технологій в освітні процеси вивчали О. Арестова, Л. Бабанін, А. Беляєва, Є. Войськунський, Р. Гуревич, М. Жалдак, Ю. Машбиць, В. Монахов, М. Прадівляний, І. Підласий, Л. Турбович тощо. Можливості застосування інформаційних технологій у викладанні та вивченні іноземної мови, забезпеченні іншомовного спілкування вивчали А. Агейчева, Т. Брик, В. Грішко-Дунаєвська, Є. Долинський, Л. Романишина, О. Сергєєва, К. Скиба, Д. Супрун та ін. Зрештою, питання формування у перекладачів навичок та вмінь використання інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності ще залишається актуальною справою.

З огляду на це **метою** статті є аналіз сучасних інформаційних технологій, розроблених для професійної діяльності перекладачів, та визначення способів формування практичних навичок ефективного використання зазначених ресурсів майбутніми фахівцями.

Об'єктом дослідження є процес запровадження програмного забезпечення (електронних словників, систем перекладацької пам'яті, програм машинного перекладу) під час підготовки перекладачів технічних текстів. **Предметом** дослідження є шляхи набуття студентами як майбутніми перекладачами, що навчаються в технічному виші, практичного досвіду щодо опанування програмного забезпечення для оптимізації процесу перекладу.

Для досягнення мети нами використовувався комплекс таких **методів** дослідження: теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з теми, її узагальнення та систематизація; емпіричні спостереження та бесіди зі студентами.

Теоретична і практична цінність дослідження полягає у подальшому розвитку розуміння особливостей запровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) під час формування професійних компетенцій майбутніх перекладачів технічної літератури.

До інформаційних технологій перекладу зараховують загальнолінгвістичні та спеціалізовані словники, встановлені на цифровому пристрої (offline); мережеві (online) спеціалізовані та тлумачні словники; системи автоматизованого перекладу (Computer Aid Translation – CAT); машинний переклад; пошук у мережі Інтернет.

Важливе значення для формування професійної компетенції перекладача, а також підвищення якості і продуктивності перекладацького бізнесу має оперативно-термінологічне забезпечення. Головним інструментом роботи майбутнього перекладача є словник – паперовий чи електронний. Основною функцією останнього є видача за запитом лексично-графічної інформації з будь-якої лексичної одиниці, зокрема її основні морфологічні, лексичні та синтаксичні характеристики. Залежно від форми електронні словники можна поділити на онлайніві, представлені в мережі Інтернет, і словники в електронному вигляді, представ-

лені на компакт-дисках або інших автономних електронних носіях. Варто зазначити, що багато електронних словників для перекладу інтегруються з текстовим редактором MS Word, що позначилося на їхньому широкому поширенні та всезагальному визнанні серед різного профілю фахівців. Зі свого боку онлайнові словники, кількість яких постійно збільшується і вже зараз становить декілька тисяч, розміщені на багатьох доступних сайтах (Долинський, Скиба).

З огляду на необхідність працювати з великими обсягами різної іншомовної літератури, всілякої документації та задля прискорення обробки матеріалу були розроблені специфічні лінгвістичні програми автоматизованого перекладу (Computer Assisted Translation, CAT). CAT-системи – це, передусім, програми управління пам'яттю перекладів, які складаються з бази даних сегментів тексту вихідною мовою та їхнє перекодування іншою мовою. Під час обробки нового сегмента тексту він співвідноситься з одиницями перекладу, які збережені в базі даних. Якщо база даних знаходить як наявний подібний фрагмент, програма автоматично використовує його. Якщо запропонований програмою варіант є неточним збігом, перекладач може самостійно його відредагувати. Відповідальність за вибір адекватного формулювання повністю покладається на перекладача. За необхідності новий варіант може бути доданий у базу даних, що сприяє постійному збільшенню обсягу пам'яті перекладу (Морозкина, Тюкина).

Здебільшого найкраще CAT-системи працюють із технічними, медичними, юридичними текстами, для яких властива значна кількість повторів і характерна одноманітність термінології та стилю. Додатково вони дають змогу групувати окремі тексти в проекти для оптимізації процесу перекладу. Водночас значною перевагою використання таких систем є можливість кількох перекладачів працювати над одним проектом і навіть одним текстом без втрати якості перекладу. Формат тексту та його одноманітність зберігається, водночас процес виконання завдання значно прискорюється за рахунок залучення більшої кількості виконавців та можливості автоматичної підстановки сегментів перекладу (Муштакова). По суті така технологія є особливою формою комунікації, яка дає змогу формувати комунікативні здібності, толерантність, уміння працювати в малих групах, самостійно мислити, прогнозувати результати й робити обґрунтовані висновки (Шибя).

Важливо розрізняти автоматизований (Computer Assisted Translation, CAT) та машинний переклад (Machine Translation, MT). Якщо письмовий переклад здійснюється спеціальною комп'ютерною програмою без участі людини, то це є прикладом MT (так званого «комп'ютерного перекладу»). Такі системи машинного перекладу призначені для різних категорій потенційних користувачів: 1) для широкого загалу («Google Translate», «Systran 7 Home Translator»); 2) для корпоративного користування («Promt NET Professional»); 3) для професійних перекладачів («PT 2008 Professional»); 4) для тих, хто займається перекладом вебсайтів («Inter Tran Web Site Translation Server», «Systran Web Translator»); 5) для тих, хто користується різними портативними пристроями («Promt Mobile», «Speereo Voice Translator»); 6) для тих, хто перекладає усне мовлення («Google Translate for Android», «iOS Translate App») (Шибя).

Відомо, що машинний переклад досі залишається недосконалим. Його результат зазвичай використовується як чорновий варіант майбутнього тексту для подальшого редагування фахівцем, а також як засіб отримання загального уявлення про тему та зміст матеріалу на етапі відсутності кваліфікованої допомоги перекладача.

Особлива роль у формуванні професійних компетенції майбутніх перекладачів технічної літератури належить інтернет-ресурсам, які дають змогу, по-перше, досягти певного рівня іншомовної компетенції в період навчання у ВНЗ, по-друге, удосконалювати здобуті знання, навички й уміння в подальшій професійній діяльності. На сьогодні технологія Web 2.0 відкриває широкі можливості для самостійного засвоєння, накопичення, перетворення знань і дослідження студентом явищ та процесів у тісній груповій взаємодії з експертами та / чи іншими суб'єктами навчання через відвідування освітніх порталів, спілкування у соціальних мережах, ведення блогів та інше.

Є. В. Долинський та К. М. Скиба запропонували власну класифікацію засобів мережі Інтернет, призначених для професійного становлення перекладачів, які розподіляються у такий спосіб:

I. За функціональним призначенням: 1) для знаходження відомостей, літератури, мультимедійної інформації (пошукові системи, бібліотечні каталоги); 2) для передачі, зберігання та розповсюдження інформації (електронна пошта, файлохранилища, файлообмінні сервіси); 3) для спілкування (чати, форуми, меседжери, соціальні мережі, віртуальні середовища); 4) для роботи з текстовою, презентаційною, табличною, графічною та відеоінформацією (офісні онлайн-пакети, Web-орієнтовані графічні редактори, онлайн-відеоредактори); 5) для автоматичного перекладу тексту (додатки розроблені системами Google, iOS); 6) для агрегації інформаційних потоків (агрегатори RSS-новин); 7) для створення інформаційних ресурсів (блог-платформи, онлайн-конструктори сайтів; системи управління контентом, навчанням, навчальним контентом; програмні засоби для генерації електронних підручників та для створення тестів); 8) для спільної роботи (мапи розуму, онлайн-дошки, засоби управління розкладом, засоби командної роботи); 9) для створення баз даних і роботи з ними (хмарні сервіси).

II. За широтою охоплення: 1) часткове – застосування інтернет-технологій здійснюється під час вивчення окремих тем, розділів, модулів курсу, для опрацювання окремих дидактичних завдань; 2) основне – провідне місце у процесі вивчення дисципліни відводиться одній-двом інтернет-технологіям; 3) загальне – навчання, управління освітнім процесом, охоплюючи всі види контролю та моніторинг навчальної діяльності студентів, спираються на застосування засобів мережі Інтернет.

III. За педагогічними завданнями: 1) засоби, що забезпечують базову професійну підготовку (системи контролю знань, гіпертекстові чи гіпермедійні електронні підручники); 2) засоби для практичної підготовки (мультимедійні тренажери, віртуальні лабораторії, програми імітаційного моделювання); 3) допоміжні засоби (енциклопедії, словники, довідники, ігри, мультимедійні навчальні програми); 4) комплексні засоби (освітнє інформаційне середовище, віртуальне на-

вчальне середовище, дистанційні навчальні курси, системи дистанційного навчання).

IV. За типом інформації: 1) засоби для роботи з текстовою інформацією (засоби спільної роботи з текстом, віддаленої роботи з текстом, хмарні текстові редактори); 2) засоби для роботи з візуальною інформацією (фотоколекції, відеоканали, відеоекскурсії, демонстрації та ілюстрації, статичні, динамічні та інтерактивні моделі, схеми, діаграми, онлайн-відеоредактори, системи віртуальної реальності); 3) засоби для роботи з аудіоінформацією (підкастинг, аудіокастинг, онлайн-аудіоредактори, засоби спільної роботи зі звуком); 4) засоби роботи з комбінованою інформацією (соціальні мережі, мультимедійні ресурси, вікі).

Запропонована Національною Металургійною академією України освітня програма не передбачає окремого спецкурсу «Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача», проте інформаційна компетенція майбутніх фахівців формується з першого року навчання. Пілотне дослідження, в якому взяли участь 20 студентів, проводилося під час першого семестру четвертого року навчання, оскільки саме на цьому етапі студенти мають належним чином сформовані перекладацькі навички та вміння. Учасники опитування пояснювали:

(1) якими інформаційними технологіями користуються особисто і в якому контексті?

(2) які вбачають переваги і недоліки в роботі з електронними ресурсами?

(3) які прогалини у використанні ІКТ майбутні фахівці б хотіли надолужити?

Під час аналізу результатів виявилось, що всі студенти надають перевагу електронним словникам: вони в них завантажені як мобільні додатки на телефон та на ПК (за наявності). Основним поясненням поставало те, що паперові словники є досить громіздкими. Водночас одного словника недостатньо для роботи професійного перекладача, адже умови ринку вимагають швидкої адаптації до зміни галузі перекладу. Було очевидним, що великими за обсягом паперовими словниками багатьом студентам достатньо складно користуватися, порівняно з прискореним процесом знаходження перекладу слова в електронних словниках. За допомогою останніх можлива демонстрація прикладів уживання лексичної одиниці залежно від контексту, граматичних форм і сталих словосполучень, в яких використовується необхідне для перекладу слово. Окремою перевагою використання електронних словників є розвиток орфографічних та фонетичних умінь. Як зауважували студенти, ці словники завжди є «під рукою».

У результаті опитування виявилось, що найбільш універсальним, якісним та зручним для учасників є словник «Multitran», який, на жаль, не підтримує українську мову, але запроваджує якісний переклад слів із різних галузей науки і техніки. Невеликий відсоток студентів зазначив, що вони користуються онлайн словником Reverso Context, який показує вживання слова у різних контекстах і, залежно від цього, пропонує його переклад. Варто зазначити, що програми перекладу саме українською мовою не достатньо розроблені та впроваджені на сьогодні.

Як виявилось у результаті бесіди зі студентами, всі вони мають досвід використання машинного перекладу і опанували техніки роботи з ними. Для ана-

лізу доцільності використання таких програм і етапів редагування тексту після машинного перекладу була організована дискусія, під час якої ними була підтверджена доцільність використання такого виду перекладу. Зрештою зауважувалося, що вибір програми залежить від характеру тексту.

Опитування також показало, що всі студенти активно користуються пошуком інформації в мережі Інтернет, а саме: Wiki-сайтами, за допомогою яких можливо не тільки знайти необхідний еквівалент багатьох термінів, а також ознайомитися з короткою характеристикою того чи іншого явища, що водночас збагачує знання предмету перекладу (фонові знання).

Виявилося, що дуже обмежена кількість студентів має досвід використання САТ-програм. Пояснюємо це тим, що під час навчання вони працюють із різножанровими текстами, що позбавляє їх можливості активно поповнювати пам'ять перекладів.

У результаті аналізу отриманих даних нами були сформульовані такі **методичні рекомендації**:

1. Беручи до уваги обмежену кількість аудиторних годин та велику кількість програм, які постійно оновлюються, доцільно залучати студентів до порівняння різних програм для формування уявлення про їхнє функціонування. Зокрема, нами було запропоновано підібрати десять термінів (слів або словосполучень) з будь-якої галузі науки рідною мовою та порівняти їх переклад в п'яти на власний вибір електронних словниках. Наступний етап передбачав переклад невеликих технічних текстів за допомогою програм машинного перекладу. Як підсумок, адекватність перекладу та стислий аналіз програмного забезпечення обговорювалися в групах.

2. Для розвитку навичок пошукової роботи в мережі Інтернет корисним вбачається звертати особливу увагу на переклад скорочень, які можуть доволі часто використовуватися або для позначення назв пристроїв, або видів металевих сплавів. Наприклад, розповсюджена за радянських часів практика вживання маркування та назв сплавів (таких як БрО5Ц5С5, БрАЖМц та ін.) було і залишається нетиповим для західних країн. В цьому разі студентам варто задіяти пошукові здібності та окреслити коло ймовірних варіантів перекладу, які поступово мають зіставлятися із загальним контекстом матеріалу (статтею, документацією, доповіддю).

3. Оскільки в технічних текстах використовується велика кількість термінів, які є незвичними і незрозумілими для перекладача без певних фонових знань, доцільно стимулювати студентів не просто перекладати, а вміти пояснювати зміст процесів та приладів, супроводжувати їх схематичними рисунками, ілюстративним матеріалом. Корисні підказки щодо перекладу спеціальної термінології можна знайти і на вебсайтах міжнародних промислових компаній. Перелік широкоживаних назв сучасних агрегатів, їхніх комплектуючих, багатий асортимент продукції, вказаний для рекламного ознайомлення потенційних бізнес-партнерів, буде корисним навіть для досвідченого перекладача, який весь час продовжує збагачувати свій словниковий запас.

Для розвитку умінь і навичок порівняльного аналізу майбутніх фахівців варто також привчати порівнювати зміст понять, які помилково можуть звучати однаково українською та англійською, проте мати істотні розбіжності в різних контекстах, наприклад: *technical / engineering, form / shape / mold, detail / part, agglomeration / sintering*. Отже, розвиток перекладацьких навичок виходить за межі автоматичного запиту перекладу в електронній системі, а переходить на творчий шлях пошуку різноманітних варіантів передачі необхідного змісту.

4. Для формування навичок роботи з САТ-програмами пропонувати студентам роботу з модифікованими вихідними текстами, в яких навмисно повторюється один й той самий фрагмент (Ольховська).

5. Треба приділяти особливу увагу розвитку умінь і навичок редагування професійних текстів.

6. Керівникам вишів доцільно загалом оновлювати програмне забезпечення і комп'ютерну техніку.

У підсумку аналізу викладеного матеріалу зауважимо, що в умовах сучасного світу для підвищення продуктивності перекладача та зменшення вартості перекладу особливу увагу варто приділяти формуванню у майбутніх фахівців інформаційної компетенції, критичного мислення, пошукового настрою. Водночас студенти мають розуміти, що перекладацькі технології – лише одна з багатьох, проте невід'ємна складова фахової компетенції. Сучасні технології можуть сприяти вдосконаленню перекладацьких навичок та вмінь, мотивувати фахівців до самонавчання протягом життя.

Перспективу цього пілотного дослідження вбачаємо в поглибленні розуміння особливостей запровадження спеціалізованого програмного забезпечення під час організації навчання студентів-перекладачів.

Література

1. Агейчева А. О. Методи активізації сприйняття дидактичних матеріалів при дистанційному навчанні. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2011. Вип. 28. С. 9–11.
2. Долинський Є. В., Скиба К. М. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2016. 196 с.
3. Марченко О. Г. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування професійних компетенцій майбутніх перекладачів технічної літератури. *Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил*. Харків, 2014. Вип. 3(40). С. 203–207.
4. Морозкина Е. А., Шакирова Н. Р. Использование информационных технологий для оптимизации процесса перевода. *Вестник Башкирского университета: Филология и Искусствоведение*. Уфа, 2012. №1(1), т. 17. С. 544–546.
5. Муштакова А. С., Шноль К. Э., Торгашева Ю. Г., Валишина С. Р. Информационные технологии как важнейшая составляющая профессиональной подготовки переводчиков. URL: <https://repository.library.voenmeh.ru/xmlui/bitstream/handle/123456789/154/elr00697.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 7.10.2020).
6. Ольховська А. С. Теоретичні передумови розробки курсу «Сучасні перекладацькі технології. Системи автоматизації перекладу». *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. Вінниця, 2016. № 4. С. 108–114.

7. Сергєєва О. В. Використання інформаційних технологій у професійній підготовці перекладачів в університетах Великої Британії. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кіровоград, 2016. Вип. 147. С. 121–125.
8. Тюкина Л. А., Пузенко И. Н. Информационные технологии в профессиональной деятельности переводчика. *Профессионально ориентированный перевод: реальность и перспективы*. 2018. Вып. 13. С. 248–255.
9. Шиба А. В. Використання інформаційних технологій у процесі формування професійної компетентності майбутнього перекладача засобами інтерактивних технологій. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2013. Вип. 28(81). С. 356–365.

References

1. Ageycheva, Anna. Metody Aktyvizatsii Spryinyattia Dydaktychnyh Materialiv pry Dystantsiy-nomu Navchanni (Methods Of Stimulating Didactic Material Perception In Terms Of Online Education). *Naukoviy Chasopys NPU im. M. P. Dragomanova. Seriya 5. Pedagogichni Nauky: Realini ta Perspektyvy. (Proceedings of National Pedagogical Drahomanov University. Edition of Educational Sciences: Current Prospects And Future Trends)*. 28 (2011): 9–11. Print.
2. Dolynsky, Yevhen, and Kateryna Skyba. *Informatsiyni Tehnologiyi u Profesiyniy Diyal'nosti Perekladacha: Navchal'ny Posibnyk (Information Technology In Terms of Interpreter's Professional Activity: Coursebook)*. Khmelnytsky: KhNU, 2016. Print.
3. Marchenko, Olga. “Vykorystannya Informatsiyno-Komunikatsiynih Tehnologiy u Protsesi Formuvannya Profesiynih Kompetentsiy Maybutnih Perekladachiv Tehnichnoyi Literatury (The Application of Information-Communicative Technology Within the Process of Professional Competence Development of Preservice Interpreters Specialized In Translating Engineering Publications)”. *Zbirnyk Naukovykh Prats Kharkivs'koho Universytetu Povitryanykh Syl (Proceedings of Kharkiv University of Air Force)*. 3 [40] (2014): 203–207. Print.
4. Morozkina, Yevgeniya, and Nailya Shakirova. “Ispol'zovaniye Informatsionnykh Tehnologiy Dlya Optimizatsii Protsessa Perevoda (Information Technology Application For Optimization of Translation Process)”. *Vestnik Bashkirskogo Universiteta: Filologiya I Iskustvovedeniye (Bulletin of Bashkir University: Philology and Art History)*. № 1 [1], Vol. 17. (2012): 544–546. Web. 7 Oct. 2020.
5. Mushtakova, Anastasia, and Kseniya Shnol, Yulianna Torgasheva, Svetlana Valishyna. “Informatsionniye Tehnologii Kak Vazhneyshaya Sostavlyayuschaya Professional'noy Podgotovki Perevodchikov (Information Technology As The Most Important Element Of Translator's Professional Development)”. *Proceedings of Baltic State Technical University “Voenmeh” D. F. Ustinov (2019)*: 249–252. Web. 13–14 Nov. 2018.
6. Olkhovska, Alla. “Teoretychni Peredumovy Rozrobky Kursu «Suchasni Perekladatski Tehnologii. Systemy Avtomatyzatsiyi Perekladu»” (Theoretic Background For the Development Of the Course “Modern Technologies in Translation. Automated Translation Systems”). *Visnyk Vinnyts'koho Politehnichnoho Instytutu (Bulletin of Vinnytsya Polytechnic Institute)*. 4 (2016): 108–114. Print.
7. Serheyeva, Oksana. “Vykorystannya Informatsiynih Tehnologiy U Profesiyniy Pidhotovtsi Perekladachiv V Universytetah Velykoyi Brytaniyi. (The Experience Of British Universities To Apply Information Technology For Interpreter's Professional Development)”. *Naukovi Zapysky. Seriya: Pedagogichni Nauky (Proceedings. Edition of Educational Sciences)*. 147 (2016): 121–125. Print.
8. Tyukina, Lyudmila, and Ivan Puzenko. “Informatsionniye Tehnologii V Professional'noy Deyatel'nosti Perevodchika (Information Technology In Terms of Interpreter's Professional Activity)”. *Professional'no Orientirovanny Perevod: Real'nosti I Perspektivy (Professionally Oriented Translation: Current Prospects And Future Trends)*. 13 (2018): 248–255. Print.

9. Shyba, Alyona. “Vykorystannya Informatsiynyh Tehnologiy U Protsesi Formuvannya Profesiy-noyi Kompetentnosti Maybutnyoho Perekladacha Zasobamy Interactyvnyh Tehnologiy (Information Technology Application For Professional Competence Development Of Preservice Interpreter Using Interactive Technologies)”. *Pedagogika Formuvannya Tvorchoyi Osobystosti U Vyschii I Zahal'niy Shkolah (Pedagogy of Developing Creative Personality In Terms Of Secondary And Tertiary Education)*. 28 [81] (2013): 356–365. Print.

INFORMATION TECHNOLOGY INTEGRATION INTO COURSE DEVELOPMENT FOR TECHNICAL TRANSLATORS' TRAINING

Nataliya Sharkova

Department of Translation and Foreign Languages, National Metallurgical Academy of Ukraine, Dnipro, Ukraine

Svitlana Sharkova

Laboratory of the Psychology of Studying named after I. O. Synytsya, G. S. Kostiuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract

Background: The challenges of the modern world with its advances in technology and fast-paced life highlight the need for constant professional development in different areas. Nowadays, one of popular university majors is technical translation. Various Ukrainian and foreign scientists, educators have focused on the improvement of courses for preservice interpreters.

Purpose: The purpose of this article is to review modern tendencies in ICT development which can be applied in terms of translators' skill training.

Results: Comparison of machine-readable and online dictionaries, machine and computer aid translation has set the perspectives of pilot research study which involved 20 fourth-year students of National Metallurgical Academy of Ukraine. The participants analyzed the advantages and disadvantages of different e-resources, programs, devices.

Discussions: The complexity of the issue regarding information technology integration into educational process for technical translators' training needs to be researched more to reflect the latest information and changes. Active learning approach can help to transform students' skills from mechanical (just inputting words into the system) into creative ones (investigating the best options of combining words, definitions, illustrations) to make the training process more effective.

Keywords: technical translation, machine-readable dictionaries, online dictionaries, computer aid translation, machine translation, professional competences of translators.

Vitae. Nataliia Sharkova is a Candidate of Psychology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Translation and Foreign Languages at National Metallurgical Academy of Ukraine. Her research interests include psychological principles of foreign language teaching management; the use of ICT in educational environment; teaching foreign language in Technical Universities.

Correspondence: nataliia.sharkova@metal.nmetau.edu.ua

Vitae. Svitlana Sharkova is a Candidate of Psychology, Associate Professor, Postdoctoral researcher at G. S. Kostiuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Laboratory of the Psychology of Studying named after I. O. Synytsya. Her research interests include psychological principles of designing foreign language online courses, peculiarities of foreign language motivation development, psychological aspects of EFL teaching management in multicultural groups at university level.

Correspondence: svitlana.sharkova@metal.nmetau.edu.ua

Надійшла до редакції 02 жовтня 2020 року.
Рекомендована до друку 23 жовтня 2020 року.